

RSM – the global destination for your audit, tax and consulting needs.

TSUE rozstrzygnie, kiedy powstaje obowiązek podatkowy przy usługach budowlanych

Tax Alert 33/2017

Szanowni Państwo,

28 listopada 2017 r. Naczelny Sąd Administracyjny wydał postanowienie (sygn. akt I FSK 65/16) o skierowaniu do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytania prejudycjalnego dotyczącego momentu powstania obowiązku podatkowego dla usług budowlanych i budowlano-montażowych. Biorąc pod uwagę ugruntowaną już niekorzystną dla podatników linię interpretacyjną i orzecznictwem, pytanie do TSUE to dobra wiadomość przede wszystkim dla branży budowlanej (ale nie tylko).

Na wstępie należy przypomnieć, iż obowiązek podatkowy w VAT powstaje zasadniczo z chwilą dostawy towarów lub wykonania usługi (art. 19a ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług dalej: „UPTU”), natomiast dla usług budowlanych lub usług budowlano-montażowych ustawodawca przewidział wyjątek od tej generalnej zasady, stanowiąc, iż w przypadku świadczenia przedmiotowych usług **obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury** (art. 19a ust. 5 pkt 3 lit. a UPTU). Stosownie zaś do art. 19a ust. 7 UPTU, w sytuacji, gdy podatnik nie wystawił faktury lub wystawił ją z opóźnieniem, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu terminów wystawienia faktury określonych w art. 106i ust. 3 i 4 UPTU – w przypadku świadczenia usług budowlanych lub budowlano-montażowych fakturę wystawia się nie później niż 30. dnia od dnia wykonania usług.

Mając na uwadze powyższe regulacje, istota sporu sprowadza się do tego, kiedy firmy budowlane powinny wystawić fakturę VAT, **czy w momencie fizycznego zakończenia robót budowlanych lub budowlano-montażowych czy też w momencie akceptacji wykonania tych robót przez zamawiającego, wyrażonej w protokole zdawczo-odbiorczym**. Do tej pory zarówno organy podatkowe, jak i sądy administracyjne prezentowały dość jednolity pogląd, zgodnie z którym 30 dni na wystawienie faktury VAT liczy się od momentu faktycznego wykonania usługi budowlanej lub budowlano-montażowej utożsamianego z przekazaniem prac do odbioru, a nie odbiorem wykonanych prac, potwierdzonych podpisaniem protokołu zdawczo-odbiorczego lub – w przypadku realizacji inwestycji budowlanych na warunkach kontraktowych Międzynarodowej Federacji Inżynierów Konsultantów (FIDIC) – wystawieniem określonego świadectwa (np. płatności). Z wyroków i interpretacji, które prezentują takie stanowisko trudno jednak wyraźnie odczytać, co konkretnie oznacza „faktyczne wykonanie usługi”, gdyż wyjaśnienia w tym zakresie są często bardzo powierzchowne, jeśli nie wręcz nieprzystające do obowiązujących w branży budowlanej realiów biznesowych.

Zdaniem organów podatkowych i większości sądów administracyjnych przyjęcie drugiego stanowiska doprowadziłoby do odwlekania w czasie rozliczenia podatku należnego, w sytuacji kwestionowania przez inwestora jakości wykonanych robót i zgłaszania kolejnych wad bądź usterek, uniemożliwiających ostateczny

odbior wykonanej usługi budowlanej lub budowlano-montażowej. Z drugiej jednak strony, zaprezentowany w dotychczasowych rozstrzygnięciach pogląd może prowadzić do sytuacji, gdy wykonawca usług budowlanych będzie zobowiązany do zapłaty podatku pomimo braku formalnego odbioru robót przez inwestora – a co za tym idzie nieotrzymania wynagrodzenia za wykonane usługi. Trzeba się więc zastanowić, czy sama możliwość wystąpienia określonych nadużyć uzasadnia podejście, zgodnie z którym podatek byłby należny od świadczenia, które w całości nie zostało wykonane. Zobowiązanie wykonawcy względem zamawiającego wygasa przecież dopiero wtedy, gdy prace zostaną wykonane należycie i zgodnie z zamówieniem. Taki stan rzeczy wymaga obustronnego potwierdzenia.

W świetle powyższego, w naszej opinii pytanie prejudycjalne skierowane przez sąd kasacyjny do TSUE można uznać za światło w tunelu dla przedsiębiorców budowlanych, zobowiązanych do zapłaty podatku VAT jeszcze przed ostatecznym zakończeniem procesu budowlanego i otrzymaniem należnego wynagrodzenia. Orzeczenie TSUE może mieć znaczenie także dla innych branż, np. branży informatycznej, gdzie toczą się podobne spory dotyczące określenia daty wykonania usługi determinującej powstanie obowiązku podatkowego w VAT. Dominujące ostatnio stanowisko sądów i organów zdaje się za bardzo abstrahować od ekonomicznych realiów i sensu świadczenia usług, których efekt musi zadowalać zamawiającego (w granicach uzgodnionego wcześniej zamówienia).

RSM Poland jest członkiem RSM, 6. co do wielkości sieci niezależnych firm doradczych i audytorskich, która posiada ponad 800 biur w ponad 120 krajach i zatrudnia więcej niż 41.000 specjalistów na świecie.

RSM Poland działa na polskim rynku już od 1991 r. Przez ten czas zyskałiśmy ogromną wiedzę i doświadczenie. Udało nam się także stworzyć unikatowy zespół najlepszych specjalistów.

Naszą firmę tworzą nasi klienci, których potrzeby stawiamy na pierwszym miejscu, dlatego oferujemy im kompleksową obsługę dostosowaną indywidualnie do ich potrzeb. To nasi klienci decydują o wachlarzu naszych usług, a my dajemy im możliwość rozwoju i wzrostu na każdym etapie ich działalności. Z wieloletniego doświadczenia wiemy, że nasze podejście jest gwarancją obopólnego sukcesu.

W razie jakichkolwiek pytań lub potrzeby omówienia tematu, gorąco zachęcamy do kontaktu:

Przemysław POWIERZA

Tax Partner

Doradca podatkowy (11204)

E: przemyslaw.powierza@rsm Poland.pl

M: +48 600 335 610

Dział Doradztwa Podatkowego RSM Poland

RSM Poland Spółka Doradztwa Podatkowego S.A.

Droga Dębińska 3b

61-555 Poznań

T: +48 61 8515 766

F: +48 61 8515 786

www.rsm Poland.pl

biuro@rsm Poland.pl

RSM Poland BLOG

**Praktyczny przewodnik po podatkach i biznesie.
Zapraszamy do lektury!**

Prosimy zwrócić uwagę, że zaprezentowany tekst nie powinien być rozumiany jako porada prawna, gdyż każdy indywidualny przypadek wymaga odrębnej, rzetelnej analizy. Z tego względu RSM Poland Spółka Doradztwa Podatkowego S.A. oraz RSM Poland Audyt S.A. nie ponoszą żadnej odpowiedzialności w związku z wykorzystaniem informacji, porad i wskazówek zamieszczonych w niniejszej publikacji.

© RSM Poland, 2017

05.12.2017

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Poland is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

